

Plan för hantering av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda

Motala kommun

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Datum: 2018-01-23
Reviderande instans:
Datum:
Gäller från: 2018-01-23

Diarienummer: 17/KS 0289
Paragraf: KS § 9
Diarienummer:
Paragraf:

Plan för hantering av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda

Inledning

Att förtroendevalda utsätts för hot eller våld på grund av sitt uppdrag är ett allvarligt problem. Hot och trakasserier kan leda till att förtroendevalda undviker kontroversiella frågor, undviker att fatta beslut eller avsäger sig sina uppdrag. Dessutom kan det uppstå svårigheter med nyrekrytering då det finns risk att människor undviker att engagera sig politiskt av ovilja att utsätta sig för risker. I förlängningen påverkar detta den politiska processen och hotar demokratin.

Syftet med hot och trakasserier mot förtroendevalda kan vara att förmå en förtroendevald att sluta engagera sig politiskt, påverka en konkret åtgärd eller ett beslut i en sakfråga eller rent av att uttrycka hot mot en eller flera ledamöter. Andra anledningar kan vara missnöje med ett beslut, känsliga frågeställningar som avhandlas i en nämnd eller en enskild ledamots exponering i massmedia i samband med särskilda frågeställningar.

Den rättsliga regleringen av arbetsmiljöansvaret är inte tydlig när det gäller hot och våld mot förtroendevalda. Förtroendevalda är inte anställda utan verkar på ett förtroendeuppdrag vilket gör att de inte omfattas av samma lagstiftning som tjänstemän. Detta innebär att kommunen inte är arbetsgivare till förtroendevalda på samma sätt som för tjänstemän.

Däremot kan kommunen behöva gå in och stötta de förtroendevalda som inom ramen för sitt förtroendeuppdrag blir hotade, utsatta för hot, våld eller trakasserier.

Förtroendevalda i Motala kommun uppmanas ta del av beslutad handlingsplan gällande hot och våld samt Säkerhetspolisens skrift om personlig säkerhet, för att veta hur man kan förebygga hot och/eller våld samt hur man ska agera om det inträffar.

Syftet med handlingsplanen är att den eller de som drabbas:

- inte ska påverkas i sitt beslutsfattande
- ska kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar
- ska uppnå och känna godtagbar trygghet och säkerhet under sitt uppdrag och i övriga sammanhang

Plan för hantering av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda

Den lokala polisen har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i kommunen.

Om det uppstår en situation med hot, våld eller trakasserier ska kommunens säkerhetschef kontaktas. Säkerhetschefen är behjälplig med tips och råd och kontaktar vid behov polisen för samråd. Vid händelser utanför kontorstid ska polisen kontaktas om det som inträffat bedöms som brådskande.

Det är även viktigt att meddela sin gruppleddare och nämndsordförande om det inträffade då flera personer/partier/nämnder kan vara drabbade.

Om det uppstår en situation med hot, våld eller trakasserier bör en polisanmälan upprättas. Det är alltid den som drabbas av hot, våld eller trakasserier som avgör om händelsen ska polisanmälas.

Förtroendevalda har rätt att begära att polisanmälan blir *åtkomstskyddad*. Detta innebär att endast de tjänstemän vid polisen som är berörda och arbetar med ärendet kan ta del av innehållet. Att polisanmälan ska åtkomstskyddas måste anges vid tillfället då man upprättar anmälan.

Säkerhetschefen kommer tillsammans med den drabbade att diskutera lämpliga åtgärder utifrån den specifika situation som uppstått.

Skulle hotet vara av sådan karaktär att polisens personsäkerhetssektion blir inkopplade i ärendet, kan dessa komma med förslag på åtgärder som bör vidtas för att stärka skyddet kring den förtroendevalde som drabbats. Mot bakgrund till det som personsäkerhetssektionen inom polisen föreslår, vidtar kommunen de åtgärder som bedöms nödvändiga.

Vidtagna åtgärder följs upp, och kan komma att återkallas alternativt förstärkas efter dialog och bedömning tillsammans med polisen och den drabbade.

Det kan även bli aktuellt att koppla in företagshälsovården för psykosocialt stöd. En förutsättning för att kommunen ska kunna erbjuda stöd via befintliga kanaler är att händelsen är polisanmäld eller kommer att polisanmälas av den drabbade.

Eventuella kostnader som uppstår för vidtagna åtgärder belastar respektive nämnd.

Bilagor: Rutin kring inkomna handlingar om hot, trakasserier med mera mot förtroendevalda
Checklista inför möten och sammanträden

Referenser

Personlig säkerhet, handbok utgiven av Säkerhetspolisen